

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

УДК 336.71

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2020-1.4>

Артем'єва О.О.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри бухгалтерського обліку,
Університет державної фіскальної служби України

**ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТУ РАХУНКІВ IBAN
ЯК ЧИННИК ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ ПРОСТІР**

У статті розглянуто впровадження стандарту рахунків IBAN у платіжну систему України, висвітлено історію виникнення та ретроспективу впровадження рахунків IBAN у світовий банківський простір, визначено сферу та переваги їх застосування. Проаналізовано нормативну базу щодо законодавчого регулювання використання рахунків IBAN як в Україні, так і на міжнародному рівні, наведено структуру побудови рахунку за стандартом IBAN в Україні та за кордоном, висвітлено результати розрахунків під час застосування національної системи електронних платежів (СЄП) в Україні. Проаналізовано проведені зміни у реквізитах первинних платіжних банківських документів та розкрито їх відмінність від попередніх форм, наведено сутність поняття «міжфіліальний оборот» та указано на необхідність упровадження рахунків IBAN у банківську систему України з метою модернізації системи електронних платежів Національного банку для інтеграції країни у світовий простір.

Ключові слова: стандарт рахунків IBAN, міжнародна система SWIFT, система електронних платежів, міжфіліальний оборот, платіжне доручення, розрахунковий чек, QR-код.

**ВНЕДРЕНИЕ СТАНДАРТА СЧЕТОВ IBAN
КАК ФАКТОР ИНТЕГРАЦИИ УКРАИНЫ В МИРОВОЕ ПРОСТРАНСТВО**

Артемьева О.А.

В статье рассматривается внедрение стандарта счетов IBAN в платежную систему Украины, освещены история возникновения и ретроспектива внедрения счетов IBAN в мировое банковское пространство, проанализированы сфера и преимущества их использования. Проанализирована нормативная база касательно законодательного регулирования использования счетов IBAN как в Украине, так и на международном уровне, представлена структура построения счетов по стандарту IBAN в Украине и за ее пределами, освещены результаты расчетов при использовании национальной системы электронных платежей (СЭП) в Украине. Проанализированы изменения в реквизитах первичных платежных банковских документов, раскрыты их отличия от предыдущих форм, определена суть определения «межфилиальный оборот» и определена необходимость внедрения счетов IBAN в банковскую систему Украины с целью модернизации системы электронных платежей Национального банка для интеграции страны в мировое пространство.

Ключевые слова: стандарт счетов IBAN, международная система SWIFT, система электронных платежей (СЭП), межфилиальный оборот, платежное поручение, расчетный чек, QR-код.

**IMPLEMENTATION OF THE IBAN ACCOUNTING STANDARD
AS A FACTOR OF UKRAINE'S INTEGRATION IN THE WORLD SPACE**

Artemieva Oksana

In the modern world for humanity borders every year becoming less. The most progressive economies of the world set the trend to openness, freedom of trade between countries and, accordingly, the inflow of investment from abroad, goods, technologies, therefore, becomes relevant to the question of the use of common tools that can contribute to the development of a holistic relationship to the world economy. The list of such instruments include Bank account standard IBAN. Ukraine joined the list and reforms the standardization of banking operations, which is a significant step in the modernization of the banking payments system and provide an opportunity to bring the national banking system to the global and payment transactions of customers. Therefore, the necessity of consideration of prospects of implementation of standards IBAN of the accounts in Ukraine, their impact on the modernization of the system of electronic payments of the National Bank with the aim of integrating countries in the world. The article discusses the implementation of the standard IBAN accounts in payment system of Ukraine, history of the origin and the retrospective introduction of IBAN accounts in the global banking space, a certain scope and benefits of their application. Analyzed the regulatory framework for legislative regulation of the

use of IBAN accounts in Ukraine and at the international level, given the structure of accounts standard IBAN in Ukraine and abroad. Presents the results of calculations when using the national electronic payment system (EPS) in Ukraine. Analyzes changes in the details of the primary Bank payment documents and disclosure of their difference from the previous forms. In connection with the implementation of international standard Bank account numbers IBAN, the NBU has updated the requirements for the formation of interbank electronic settlement document and Bank payment documents: payment orders; payment requests, orders; payment requirements; pay slip; cash order. Indicated the need for the introduction of IBAN accounts in the banking system of Ukraine with the purpose of modernization of the system of electronic payments of the National Bank for the country's integration into the global space.

Keywords: accounts standard IBAN, SWIFT, electronic payment system, miflonide turnover, payment order, Bank check, QR code.

Постановка проблеми. У сучасному світі з кожним роком для людства стає все менше кордонів. Найпрогресивніші економіки світу задають тенденції до відкритості, свободи торгівлі між країнами і, відповідно, притоку інвестицій з-за кордону, товарів, технологій, тому стає актуальним питання використання спільних інструментів, що можуть сприяти розвитку взаємовідносин для цілісної світової економіки. До переліку таких інструментів можливо віднести банківські рахунки за стандартом IBAN.

Під час переказу коштів із країн ЄС до України виникали складнощі через те, що банк в ЄС вимагав від ініціатора переказу рахунок IBAN українського отримувача. Тепер клієнти українських банків отримали рахунок IBAN та у подальшому безпроблемно можуть отримувати кошти з країн ЄС.

Уведення нового формату для банківських розрахунків – це важливий крок у розвитку платіжної системи України. Спочатку IBAN використовувався лише в Європейському Союзі, щоб звести міжбанківські розрахунки до однієї форми. Нині цей код використовують у понад 70 країнах світу. Тепер Україна долучилася до цього переліку і проводить реформу зі стандартизації банківських операцій, що є суттєвим кроком модернізації банківської системи розрахунків, та надасть можливість привести національну банківську систему до загальносвітової і розширення можливостей розрахункових операцій клієнтів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вирішенням проблем функціонування платіжних систем в Україні займаються вітчизняні економісти А. Атаманцева, А. Бірюков, Б. Д'яченко, Н. Гришук, В. Кравець, Є. Осадчий, А. Савченко, П. Сенищ, О. Махаєва, В. Крилова, Л. Пономаренко, А. Страхарчук, О. Чорна та ін. Однак переважна більшість наукових робіт вітчизняних учених зорієнтована на дослідження загальних тенденцій розвитку безготівкових розрахунків між господарюючими суб'єктами. Разом із цим розвиток платіжних систем у контексті сучасних тенденцій потребує подальшого дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є розгляд перспектив упровадження стандартів рахунків IBAN в Україні, їхнього впливу на модернізацію системи електронних платежів Національного банку з метою інтеграції країни у світовий простір.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стандартна система банківського рахунку – це необхідний елемент ефективного банківського середовища кожної держави, що сприяє ефективному обробленню розрахунків. У країнах Європейського Союзу це IBAN. Кожна держава самостійно встановлює структуру номера рахунку IBAN, слідуючи вимогам стандарту ISO 13616 [1].

IBAN (англ. International Bank Account Number) – міжнародний номер банківського рахунку відповідно до стандарту № 13616 Міжнародної організації зі стандартизації ISO і Європейського комітету з банківських стандартів ECBS [1]. Іншими словами, IBAN – індивідуальний номер рахунку, сформований за встановленою схемою.

Спочатку введення IBAN було пов'язане зі стандартизацією міжбанківських розрахунків на території Європейського Союзу, проте зараз він застосовується і в інших країнах світу. Згідно з Європейською платіжною радою, стандартизація була вперше введена у 1997 р. з публікацією ISO 136: 1997 і переглянута пізніше, у 2007 р. Офіційно супроводжує IBAN за стандартом ISO 13616-2: 2007 міжнародна система SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications), яка об'єднує банки по всьому світу [2].

Згідно з директивами Євросоюзу № 2560/2001 і № 1781/2006, з 1 січня 2007 р. банки ЄС мають право не приймати платежі, в яких номер рахунку не відповідає стандартам IBAN. При цьому банки можуть стягувати комісію за повернення платежів. Відзначимо, що для переказу коштів між банками – учасниками SWIFT досить знати тільки номер SWIFT банку одержувача і IBAN одержувача.

Нині система працює по всій Європі і в окремих регіонах Середньої Азії, Північної Африки та країн Карибського басейну, але не застосовується у США й Канаді. Наприклад, канадські фінустанови використовують номера маршрутизації, видані Payments Canada для внутрішніх переказів, і SWIFT для міжнародних транзакцій. В Австралії та Новій Зеландії банки також використовують для внутрішніх операцій коди, видані місцевими центробанками, і SWIFT для міжнародних переказів.

Сьогодні стандарти IBAN діють у 28-ми державах ЄС, Ісландії, Ліхтенштейні, Норвегії, Швейцарії, Монако, Сан-Марино та інших країнах світу. У Німеччині IBAN діє з 2016 р. У 2010 р. до системи приєдналися країни пострадянського простору такі як Грузія, Естонія, Казахстан, Латвія, Литва, а в 2013 р. – Молдова та Азербайджан.

28 січня 2016 р. SWIFT зареєстрував та опублікував український стандарт IBAN (International Bank Account Number – Міжнародний номер банківського рахунку). Як Реєстраційний орган SWIFT має право реєструвати національні стандарти IBAN відповідно до повноважень, наданих йому Міжнародною організацією зі стандартизації (International Organization for Standardization – ISO).

Сьогодні в Україні платежі здійснюються через систему електронних платежів Нацбанку (СЕП), карткові платіжні системи (MasterCard, VISA, НПС «ПРОСТІР» тощо) та через системи переказу коштів.

На міжнародному рівні немає структури на кшталт СЕП НБУ, яка збирає та розподіляє всі платежі учасників системи в межах України. У разі переказу валюти банк надсилає інформацію про платіж (зазвичай через систему SWIFT) у банк-кореспондент, який передає її далі в банк отримувача. Якщо платіж у доларах, кореспондентом буде банк зі США, у єнах – японський тощо. За переказ закордонному банку сплачується комісія.

Нібито все легко і зрозуміло, але тільки до помилки в реквізитах, бо якщо вона сталася, доводиться знову витратити час, гроші на комісії, ресурси. Відсікати помилкові реквізити ще на етапі відправки платежу покликане впровадження IBAN.

Найбільша частка платежів у СЕП у 2018 р. – це операції клієнтів: за кількістю вони становлять 91%, а за сумою – 46%. Понад 90% платежів із рахунків клієнтів було ініційовано з поточних рахунків юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. При цьому 96% платежів у СЕП – це платежі на суму до 100 тис грн. Співвідношення обсягу платежів, які проходять за рік через СЕП, до ВВП України становить близько 8 [3].

Максимальний пік платежів у СЕП відбувся у 2018 р.: за один день через систему пройшло 2 млн 162 тис платежів. Проте система має значний потенціал, вона здатна забезпечувати проведення до 10 млн платежів на день [3].

З уведенням рахунків стандарту IBAN у 2020 р. СЕП стала ближчою для користувачів та виконує швидкі роздрібні платежі з рахунку на рахунок, як це, наприклад, відбувається з подібними системами у світі.

Процес уведення в Україні IBAN регламентується Постановою Національного банку України № 162 «Про запровадження міжнародного номера банківського рахунку (IBAN) в Україні» [4].

НБУ почав упроваджувати IBAN із 5 серпня 2019 р., і планувалося, що перехідний період триватиме до 1 листопада, але на прохання Держказначейства термін було продовжено до 12 січня 2020 р. З 13 січня IBAN став обов'язковим для клієнтів усіх банків України під

час здійснення переказів коштів як у національній, так і в іноземних валютах.

Станом на 01 жовтня 2019 р. кількість початкових платежів за стандартом IBAN у системі електронних платежів Національного банку становить 61% від загальної кількості.

Сьогодні наявність IBAN-коду є необхідною умовою для клієнтів українських банків під час здійснення усіх видів переказів, як у іноземній, так і в національній валюті, а також під час проведення міжнародних платежів.

Кожна країна встановлює свій стандарт номеру IBAN. Особливістю номеру IBAN є його чітко визначена структура. Кількість символів коду не може становити більше ніж 34 знаки, кожен з яких несе окреме змістове навантаження. Будова коду така:

- два перших символи вказують на країну місця знаходження банківської установи;
- третя і четверта цифри – це відомості про унікальний IBAN-код, що розраховується згідно зі стандартом ISO 7064;
- наступні дві цифри містять інформацію про код ВІС банку;
- решта символів є банківським номером рахунку окремого клієнта.

Номер IBAN відрізняється у кожній країні за кількістю символів і формату запису. У номер можуть включатися типи рахунків, перевірочні символи, номери балансуєчих рахунків та інші національні ідентифікатори. Приклади формування рахунків IBAN у деяких європейських країнах наведено в табл. 1.

В Україні номер рахунку IBAN складається з 29 буквено-цифрових символів. Дві перші літери – UA, тобто Україна, що дає можливість одразу розпізнати країну-учасника, яка приєдналася до стандарту. Щодо наступних символів, то ними будуть такі (рис. 1).

Варто зазначити, що присвоєння міжнародного номера банківського рахунку IBAN не вимагає:

- заміни старих рахунків на нові;
- укладення нових договорів між банком і клієнтом;

Таблиця 1. Формування рахунків IBAN у деяких європейських країнах

Країна	Код країни	Загальна довжина IBAN (кількість знаків)	Приклад IBAN-code
Болгарія	BG	22	BG46BFTB76301475624821
Угорщина	HU	28	HU42117730161111101800000000
Німеччина	DE	22	DE89370400440532013000
Греція	GR	27	GR1601101250000000012300695
Латвія	LV	21	LV80PARX0000435195001
Литва	LT	20	LT121000011101001000
Польща	PL	28	PL27114020040000300201355387
Румунія	RO	24	RO49RNCB1B31007593840000
Сербія і Чорногорія	CS	22	CS73260005601001611379
Словенія	SI	19	SI56191000000123438
Словаччина	SK	24	SK3112000000198742637541
Франція	FR	27	FR1420041010050500013M02606
Хорватія	HR	21	HR1210010051863000160
Чехія	CZ	24	CZ6508000000192000145399
Швеція	SE	24	SE3550000000054910000003
Швейцарія	CH	21	CH9300762011623852957
Естонія	EE	20	EE382200221020145685
Казахстан	KZ	20	KZ75 125K ZT20 6910 0100

Джерело: складено за [11]

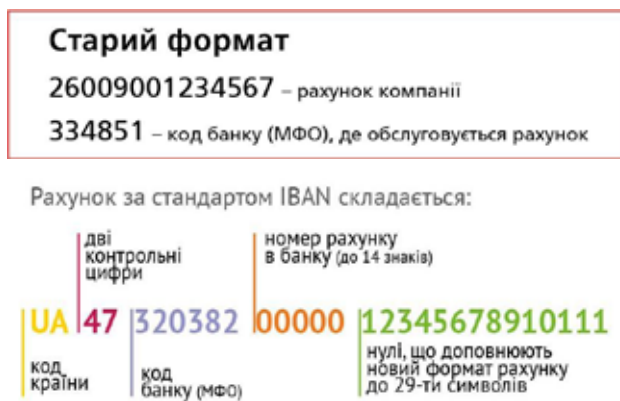

Рис. 1. Структура побудови рахунку за стандартом IBAN

Джерело: побудовано за [4]

• переоформлення довіреностей щодо розпорядженням рахунками.

У НБУ підкреслюють, що власникам платіжних карт, випущених банками до рахунку клієнта, хвилюватися не варто, оскільки вони залишатимуться платіжним інструментом для переказу коштів із банківського рахунку.

У зв'язку з упровадженням міжнародного стандарту номера банківського рахунку IBAN НБУ оновив вимоги до формування міжбанківського електронного розрахункового документа. Такі зміни затверджені Постановою Правління НБУ № 136 «Про внесення змін до Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті» [5].

Згідно з Постановою [5], для уникнення дублювання в розрахункових документах виключено реквізит «Код банку» (МФО), оскільки міжнародний номер банківського рахунку IBAN уже містить цю інформацію. У зв'язку з цим у міжбанківському електронному розрахунковому документі цей реквізит також буде виключений.

Абревіатура «МФО» пішла із СРСР і розшифровується як «міжфіліальний оборот». Міжфіліальний оборот – система безготівкових розрахунків між філіями фінансових установ для проведення власних операцій та операцій із центральним банком, що застосовувалася для ведення банківських операцій в Ощадбанку СРСР. Працювала на основі надсилання повідомлень про виконання розрахункових операцій: авізо, акредитивів, меморіальних ордерів та платіжних доручень. За своєю суттю є еквівалентом міжбанківського клірингу. Кожній філії банку присвоювався окремий МФО-код [6].

У нормативно-правових актах Національного банку МФО визначено під назвою «код банку», зокрема в «Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» [7] та «Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті» [8] – як умовна шестизначна числова ознака, що ідентифікує банк, філію, іншу установу, розраховується Національним банком і є обов'язковим реквізитом Електронного технологічного довідника банків України та інших установ і Довідника учасників СЕП.

Упровадження рахунків IBAN спонукало і зміни до Інструкції «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» № 22 [7].

Згідно зі змінами, з тексту документа й додатків до нього, якими затверджено форми розрахункових документів, вилучено реквізити: «Код банку платника», «Код банку отримувача», «Код банку стягувача». Своєю чергою, уведено поняття «номер рахунку платника/отримувача/стягувача за стандартом IBAN».

Саме із цим пов'язано оновлення форм розрахункових документів, затверджених Інструкцією № 22 [7], зокрема: платіжного доручення; платіжної вимоги-доручення; платіжної вимоги; розрахункового чека; інкасового доручення.

Таким чином, єдиною відмінністю нових форм документів від попередніх є відсутність реквізиту «Код банку», а в полі «Рахунок платника/отримувача/стягувача» треба вказувати номер рахунку за стандартом IBAN. Окрім того, відсутня вимога зазначити в реквізиті «Банк» місцезнаходження (населений пункт) банку (філії). Приклад заповнення платіжного доручення наведено на рис. 2.

З уведенням рахунків стандарту IBAN вводиться в дію й нова форма чекової книжки. При цьому організаційні питання здійснення розрахунків із використанням чекової книжки (чека) банки регулюють внутрішніми правилами самостійно (раніше форми таких документів були в додатках до Інструкції № 22). Тобто банк самостійно своїми внутрішніми правилами встановлює:

- форму заяви про видачу чекової книжки;
- форму реєстраційної картки, у якій банк веде облік номерів чеків;
- порядок оформлення й отримання чекової книжки (чека);
- форму відомості про прийняті до оплати розрахункові чеки;
- форму заяви про повернення коштів у разі припинення подальших розрахунків чеками;
- форму заяви про втрату чекової книжки (чека).

Окрім того, введено декілька новацій:

1. Чекодавець заповнює реквізити чека згідно з вимогами дод. 9 до Інструкції № 22 [7], де прописано вказівки щодо заповнення реквізитів розрахункових документів та їх реєстрів.

2. Банк повертає кошти у сумі невикористаного ліміту чекової книжки на поточний рахунок клієнта на підставі його заяви (раніше значилося також повернення за платіжним дорученням клієнта).

До того ж розроблено оновлені додатки до Інструкції № 22 [7], а саме:

- розрахункового чека (дод. 6 та 7);
- розрахункової чекової книжки (дод. 12);
- реєстру розрахункових чеків (дод. 13).

Також із чекових документів вилучено реквізит «Код банку». Щодо заповнення реквізиту «№ рахунку» за стандартами IBAN, який має 29 знаків, НБУ допускає його заповнення в декілька рядків, зважаючи на те, що форма грошового чека має певні обмеження в розмірах, а сам бланк виготовлено лише в друкарський спосіб [9].

Слід зазначити, що Національний банк, крім уведення стандарту рахунків IBAN, продовжує активно працювати над розвитком платіжної інфраструктури України на базі міжнародного стандарту ISO 20022. Його метою є модернізація фінансової інфраструктури України, поліпшення конкуренто-

Приклад заповнення платіжного доручення

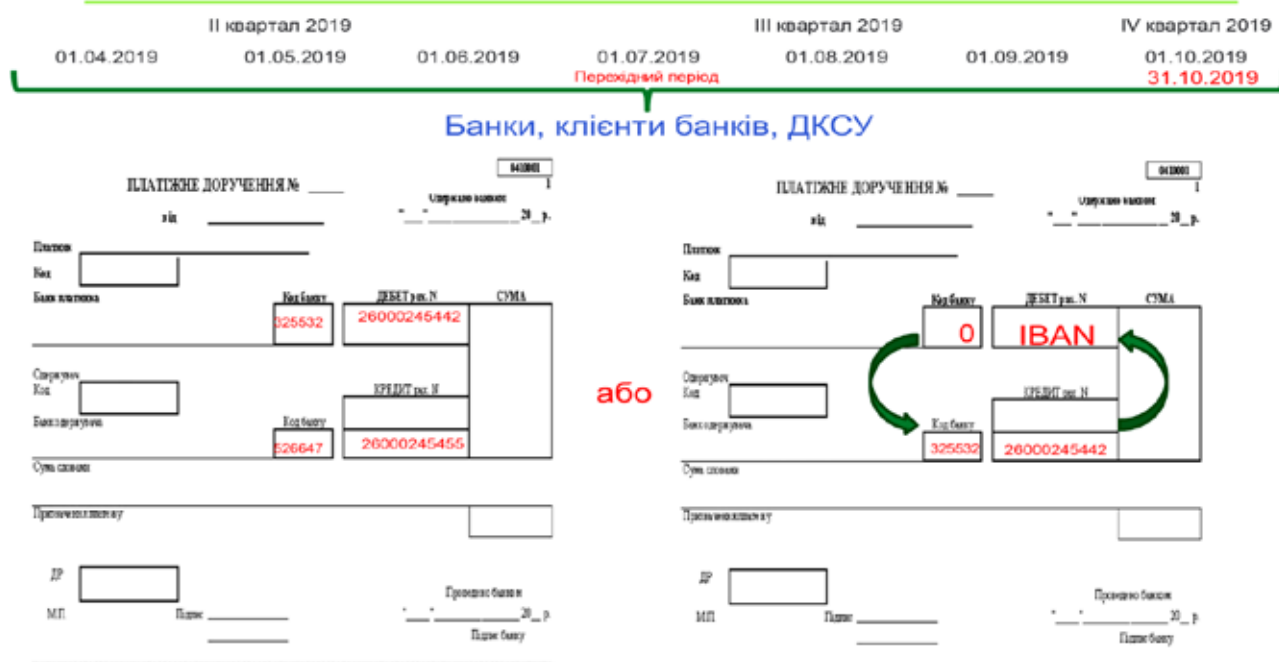

Рис. 2. Приклад заповнення платіжного доручення [9]

спроможності нашої країни та її інтеграція зі світовими ринками.

Проект реалізується у партнерстві із компанією SWIFT за підтримки проекту «Трансформація фінансового сектору» (USAID) та Європейського банку реконструкції та розвитку.

Стандарт ISO 20022 – це технологічна платформа, яка дає можливість спростити механічні процеси під час здійснення платежів, переносити більше супровідної інформації про платіж. Відповідно, це здешевить транзакції, підвищить гарантованість їх доставки, Credit transfer, direct debit, різні інформаційні запити, у тому числі про стан рахунку [10].

Його можна розглядати як «фінансове есперанто», універсальну мову взаємодії різних автоматизованих систем учасників фінансових і торгових ринків.

Стандарт ISO 20022 був затверджений у 2004 р., і за декілька років на основі його методології було спроектовано 280 різних типів повідомлень. Стандарт постійно й активно розвивається, представлені моделі вдосконалюються, відображаючи зростаючі потреби учасників ринку [10].

Серед головних переваг використання міжнародного стандарту ISO 20022 у платіжній інфраструктурі України:

- гармонізація українського платіжного простору зі світовим;
- включення нових гравців платіжного ринку та платіжних інструментів відповідно до Другої платіжної директиви ЄС (PSD2);
- запровадження нових та розширення функціонального наповнення існуючих платіжних інструментів на користь банків та їхніх клієнтів;
- реалізація нових автоматизованих процесів, які покращують повний життєвий цикл платежів;
- підвищення рівня обслуговування, ефективності та прозорості платежів;

- розширення реквізитів платежів додатковою інформацією;

- посилення захисту інформації.

Зокрема, планується, що впровадження стандарту ISO 20022 у Системі електронних платежів (СЕП) Національного банку відбудеться до кінця 2021 р. У майбутньому це дасть змогу спростити взаємодію між українською та міжнародними платіжними системами завдяки використанню зрозумілих та загальноприйнятих у світі стандартів. У середньостроковій перспективі у рамках переходу СЕП на стандарт ISO 20022 планується також запровадження миттєвих платежів у системі.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, уведення IBAN в Україні гармонізує український платіжний простір із міжнародним, зокрема європейським. Окрім того, об'єднання одним кодом зробить зручнішим оформлення розрахункових документів та буде сприяти:

1. Швидкій ідентифікації платника й одержувача грошей та банку, що їх обслуговує.
2. Спрощенню процедури верифікації рахунків, їх розпізнавання і захисту.
3. Відсутності необхідності заповнення крім номера рахунку ще й коду банку, в який здійснює переказ коштів.
4. Уникненню помилок у реквізитах рахунків.
5. Прискоренню відправки та отримання коштів, адже швидкість залежить від напрямку та шляху грошей та зазвичай вкладається в одну добу.
6. Зменшенню вартості міжбанківських платежів між країнами ЄС, разом із тим переказати через IBAN можна до 50 тис євро.
7. Можливості застосування QR-кодів з інформацією про IBAN, що спростить оплату рахунків і обмін платіжною інформацією.

Підсумовуючи, слід зазначити, що в Україні створено міцне підґрунтя для використання сучасних технологій здійснення платежів. Подальший розвиток системи безготівкових розрахунків у руслі світових тенденцій вимагає впровадження

новітніх платіжних інструментів та технологій, що актуалізує завдання вдосконалення нормативно-правової бази, щоб дані системи функціонували на високому рівні та мали захищеність від шахрайства і підробок.

Список використаних джерел:

1. ISO 13616-1:2007 Financial services – International bank account number (IBAN). Part 1: Structure of the IBAN. URL : <https://www.iso.org/standard/41031.html> (дата звернення: 14.01.2020).
2. Що таке IBAN і як він працює в Україні. URL : <https://zakon.help/article/iban-shcho-take-iban-i-yak-vin-pracuyue-v-ukraini-12-pitan-ta> (дата звернення: 14.01.2020).
3. НБУ відклав старт впровадження IBAN до 5 серпня. URL : <http://finbalance.com.ua/news/NBU-vikdav-start-vprovadzheniya-IBAN-do-5-serpnia> (дата звернення: 29.10.2019).
4. Про запровадження міжнародного номера банківського рахунку (IBAN) в Україні : Постанова НБУ № 162 від 28.12.2018 (редакція від 02.10.2019). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-18>. (дата звернення: 13.01.2020).
5. Про внесення змін до Інструкції «Про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті» : Постанова Правління НБУ від 19.11.2019 № 136. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0076500-19> (дата звернення: 26.01.2020).
6. Як розшифровується МФО банку. URL : <https://www.victorija.ua/prosto-tsikavi-fakty/yak-rozshyfovuyetsya-mfo-banku-kod-abreviatura-umovne-roznachennya-shyfr.htm> (дата звернення: 27.01.2020).
7. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 22 (редакція від 13.01.2020). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (дата звернення: 26.01.2020).
8. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ від 16.08.2006 № 320 (редакція від 13.01.2020). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06> (дата звернення: 28.01.2020).
9. Кирильчук М. Нова форма платіжного доручення та чекової книжки: готуймося до 13.01.2020. URL : https://interbuh.com.ua/ua/documents/oneanalytics/134559?_ga=2.144610492.885652619.1579535512-142706324.1535466752 (дата звернення: 29.01.2020).
10. До кінця 2021 року платіжна система України перейде на стандарт ISO 20022. URL : <https://news.dtk.ua/finance/bank-system/60293> (дата звернення: 01.02.2020).
11. Фролов М. Что такое IBAN-счета и как его найти и расшифровать. URL : <https://finfocus.today/chto-takoe-iban.html> (дата звернення: 09.02.2020).

References:

1. ISO 13616-1:2007 Financial services – International bank account number (IBAN). Part 1: Structure of the IBAN. URL: <https://www.iso.org/standard/41031.html> (accessed 14.01.2020).
2. Shho take IBAN i jak vin pracuje v Ukrai'ni. URL: <https://zakon.help/article/iban-shcho-take-iban-i-yak-vin-pracuyue-v-ukraini-12-pitan-ta> (accessed 14.01.2020).
3. NBU vidklav start vprovadzhenija IBAN do 5 serpnja. URL: <http://finbalance.com.ua/news/NBU-vikdav-start-vprovadzheniya-IBAN-do-5-serpnia> (accessed 29.10.2019).
4. Pro zaprovadzhenija mizhnarodnogo nomera bankivs'kogo rahunku (IBAN) v Ukrai'ni. Postanova NBU № 162 vid 28.12.2018 r. (redakcija vid 02.10.2019 r). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-18>. (accessed 13.01.2020).
5. Pro vnesennja zmin do Instrukcii' «Pro mizhbankivs'kyj perekaz koshtiv v Ukrai'ni v nacional'nij valjuti». zatverdzhena postanovoju pravlinnja NBU vid 19.11.2019 № 136. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0076500-19> (accessed 26.01.2020).
6. Jak rozshyfovujet'sja MFO banku. URL: <https://www.victorija.ua/prosto-tsikavi-fakty/yak-rozshyfovuyetsya-mfo-banku-kod-abreviatura-umovne-roznachennya-shyfr.htm> (accessed 27.01.2020).
7. Instrukcija pro bezgotivkovi rozrahunki v Ukrai'ni v nacional'nij valjuti, zatverdzhena postanovoju Pravlinnja NBU vid 21.01.2004 r. № 22 (Redakcija vid 13.01.2020 r.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (accessed 26.01.2020).
8. Instrukcija pro mizhbankivs'kyj perekaz koshtiv v Ukrai'ni v nacional'nij valjuti, zatverdzhena postanovoju Pravlinnja NBU vid 16.08.2006 № 320 (Redakcija vid 13.01.2020 r.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06> (accessed 28.01.2020).
9. M. Kyryl'chuk Nova forma platizhnogo doruchennja ta chekovoij knyzhky: gotujmosja do 13.01.2020. URL: https://interbuh.com.ua/ua/documents/oneanalytics/134559?_ga=2.144610492.885652619.1579535512-142706324.1535466752 (accessed 29.01.2020).
10. Do kincja 2021 roku platizhna systema Ukrai'ny perejde na standart ISO 20022. URL: <https://news.dtk.ua/finance/bank-system/60293> (accessed 01.02.2020).
11. M. Frolov. Chto takoe IBAN scheta y banka-kak ego najty y rasshyfrovat'. URL: <https://finfocus.today/chto-takoe-iban.html> (accessed 09.02.2020).

E-mail: o.bidyuk@gmail.com